

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETAS

548-OJI EESRK PLENARINĖ SESIJA, 2019 12 11–2019 12 12

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Komisijos ataskaitos Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2018 m. konkurencijos politikos ataskaita“

[COM(2019) 339 final]

(2020/C 97/08)

Pranešėjas **Gerardo LARGHI**

Konsultavimasis	Europos Komisija, 2019 10 15
Teisinis pagrindas	Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 304 straipsnis
Atsakingas skyrius	Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo skyrius
Priimta skyriuje	2019 11 19
Priimta plenarinėje sesijoje	2019 12 11
Plenarinė sesija Nr.	548
Balsavimo rezultatai	197/0/1
(už/prieš/susilaikė)	

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) palankiai vertina Europos Komisijos 2018 m. konkurencijos politikos ataskaitą, grindžiamą požiūriu, kuriuo siekiama stiprinti bendrąją rinką, ekonominę plėtrą ir socialinės politikos tikslus.

1.2. Kelete dokumentų EESRK jau pabrėžė, kad veiksminga ir principais pagrįsta konkurencijos politika yra vienas iš Europos Sąjungos ramsčių ir būtina priemonė vidaus rinkai sukurti, kaip numatyta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo ir atsižvelgiant į darnaus vystymosi tikslus (DVT), socialinės rinkos ekonomikos kūrimo tikslus ir socialinių teisių ramsčio nuostatas⁽¹⁾.

1.3. EESRK ir Europos Sąjunga šiuo klausimu turi palaikyti nuolatinį dialogą su kitomis institucijomis, pilietine visuomene ir ypač su vartotojų asociacijomis.

⁽¹⁾ SESV 7, 9, 11 ir 12 straipsniai.

1.4. Todėl EESRK prašo, kad pagalba visada būtų teikiama kuo skaidriau, kiek tai susiję su vartotojams tenkančiomis išlaidomis, ir kad sąskaitose faktūrose jiems būtų pateikiama aiški informacija apie šias išlaidas⁽²⁾. EESRK palankiai vertina Komisijos ketinimą imtis veiksmų dėl vertikalųjų ir horizontalųjų konkurencijos apribojimų, visų pirma elektroninės prekybos srityje, kurioje juntamas antikonkurencinių veiksmų poveikis.

1.5. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas dirbtiniam intelektui, ypač diskriminacinei praktikai. Būtina iš dalies pakeisti ES teisės aktus siekiant uždrausti diskriminaciją, kylančią dėl vartotojo profiliavimo pasitelkiant dirbtinį intelektą.

1.6. Dideli duomenų kiekiai gali būti panaudoti prieš vartotojus, visų pirma pakenkti jų gerovei, nes nustatant vartotojo profilį sumažinamos jo galimybės laisvai pasirinkti.

1.7. EESRK ragina konkurencijos institucijas įgyti reikiamų žinių, įgūdžių ir išteklių, kad jos galėtų taikyti konkrečius teisės aktus ir išspręsti rimtas, vartotojams kenkiančias konkurencijos problemas.

1.8. EESRK teigiamai vertina tai, kad valstybės pagalbos kontrolės modernizavimo procesas, įskaitant IT platformą *Transparency Award Module* (liet. skaidraus skyrimo modulis), suteikė galimybę valdžios institucijoms sutelkti dėmesį į svarbiausius ir aktualiausius klausimus.

1.9. EESRK pabrėžia, kad būtina suderinti aplinkos ir valstybės pagalbos politiką. Visų pirma Komitetas atkreipia dėmesį į vykdomą Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairių peržiūrą.

1.10. EESRKK palankiai vertina tai, kad šiomis Komisijos gairėmis siekiama užtikrinti laisvą konkurenciją Europos energijos rinkoje rengiant technologiniu požiūriu neutralius konkursus, būtinus, kad būtų kuriamos įvairios technologijos atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityje ir atspari bei konkurencinga Europos energijos rinka, kuri užtikrintų energijos tiekimo saugumą. EESRK ragina Komisiją ir valstybes nares priimti visuotinę ir ilgalaikę strategiją, o ne vadovautis požiūriu, pagrįstu trumpalaikėmis taisomosiomis priemonėmis, kurios nesuteikia galimybės konkrečiau bei tvariau siekti augimo ir kurti darbo vietas. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, Komisijai vertėtų parengti lyginamąją įvairių JAV, Kinijoje ir Korėjoje patvirtintų planų gamybos pramonei remti analizę⁽³⁾.

1.11. Kalbant apie konkurenciją su ne ES bendrovėmis, EESRK ragina užtikrinti, kad būtų taikomos vienodos socialinės ir aplinkosaugos taisyklės siekiant sudaryti vienodas sąlygas.

1.12. EESRK pabrėžia, kad, siekiant sukurti laisvą socialinę rinką, svarbu vykdyti konkurencijos politiką, kurioje būtų derinami darbuotojų ir vartotojų socialiniai ir ekonominiai tikslai ir išlaikoma konkurencinga ir veiksminga gamybos struktūra.

1.13. EESRK mano, kad vidaus rinkos nuostatos dėl teisių į laisvą judėjimą (visų pirma asmenų, o taip pat ir paslaugų, prekių ir kapitalo) yra ES teisės pagrindas ir kad turi būti užtikrintas darbuotojų komandaravimas bei laisvas paslaugų judėjimas siekiant išvengti visų formų socialinio dempingo.

1.14. Galiausiai, EESRK stebina tai, kad šiame pranešime neužsimenama apie aklavietę, kurioje akivaizdžiai atsidūrė Tarybos ir EP derybos dėl kolektyvinių veiksmų po pasiūlymo dėl Naujų galimybių vartotojams, juo labiau kad šie veiksmai yra būtini, siekiant papildyti veiksmingo žalos, kurią vartotojai patiria dėl antimonopolinių taisyklių pažeidimo, atlyginimo sistemą.

⁽²⁾ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus bendrųjų rinkos taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158, 2019 6 14, p. 125).

⁽³⁾ OL C 197, 2018 6 8, p. 10.

2. 2018 m. konkurencijos politikos ataskaitos santrauka

2.1. 2018 m. ataskaitoje nagrinėjami tokie klausimai kaip skaitmeninė ekonomika, finansinės paslaugos, energetika ir aplinka, žemės ūkis ir mityba, transportas ir gamybos pramonė, taip pat tokie klausimai kaip įgaliojimų decentralizavimas kovojant su antikonkurenciniais veiksmais valstybėse narėse ir tvirtesnis tarptautinis bendradarbiavimas.

2.2. Kasdienėje vykdymo užtikrinimo veikloje Komisija taiko nediskriminavimo, sąžiningumo, skaidrumo, nuspėjamo, teisės būti išklaustyta ir konfidencialumo apsaugos principus. Vartotojų gerovės apsauga yra aiškus taikomos Sąjungos konkurencijos teisės tikslas.

2.3. Skaitmeniniame amžiuje kyla naujų sunkumų konkurencijos teisės srityje, pavyzdžiui, susijusių su didžiųjų duomenų naudojimu, algoritmais ir dirbtiniu intelektu.

2.4. Europos Komisija, siekdama „supaprastinti procedūras konkurencijos bylose“, paskelbė atnaujintas gaires įmonėms dėl verslo paslapčių ir kitos konfidencialios informacijos vykdant antimonopolines procedūras, taip pat darbo su konfidencialumo reikalavimus atitinkančiais asmenimis gaires.

2.5. Atlyginimas įmonėms už bendradarbiavimą antimonopolinėse bylose leido paspartinti tyrimus, todėl Komisija galėjo veiksmingai padidinti savo sprendimų aktualumą ir poveikį.

2.6. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1⁽⁴⁾ (toliau – EKN+ direktyva) suteikia galimybę valstybių narių konkurencijos institucijoms veiksmingiau užtikrinti ES antimonopolinių taisyklių laikymąsi.

2.7. Modernizavus valstybės pagalbos politiką, valstybėms narėms tapo lengviau įgyvendinti investicijų, ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo skatinimo priemones. Be to, tai leido sparčiau įgyvendinti valstybės pagalbos priemones ir gerokai sumažinti valstybės pagalbos išlaidas, taigi ir konkurencijos iškraipymą.

2.8. Europos Komisijos susitarimo procedūra padėjo greičiau išaiškinti kartelius taip atlaisvinant išteklius kitiems tyrimams ir sumažinti tyrimų išlaidas. Be to, įmonės gavo naudos dėl greičiau priimamų sprendimų.

2.9. 2018 m. ataskaitoje atkreipiamas dėmesys į 2018 m. (ir ankstesniais metais) priimtus sprendimus dėl kartelių automobilių pramonės sektoriuje ir nurodomas pradėtas išsamus tyrimas dėl galimo automobilių gamintojų slapto susitarimo dėl lengvųjų automobilių išmetamųjų teršalų valymo sistemų technologinės plėtros.

2.10. Skaitmeninė ekonomika

2.10.1. Konkurencijos politika yra neatsiejama gerai veikiančios bendrosios skaitmeninės rinkos kūrimo dalis. Šiuo požiūriu „tinklo milžinams“ turi būti užkirstas kelias naudoti savo rinkos galią siekiant sumažinti konkurenciją, taigi ir inovacijų diegimą skaitmeninėse rinkose.

2.10.2. Perpardavimo kainų palaikymas elektroninės prekybos platformose yra vienas labiausiai paplitusių konkurencijos apribojimų skaitmeninėje ekonomikoje. Šiuo tikslu vis dažniau naudojami kainos nustatymo algoritmai.

2.11. Valstybės pagalba ekonomikos žalinimui remiamos investicijos, būtinos energijos tiekimo saugumui užtikrinti, kartu mažinant Europos energetikos sistemos priklausomybę nuo iškastinio kuro.

⁽⁴⁾ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1, kuria valstybių narių konkurencijos institucijoms suteikta galių veiksmingiau užtikrinti konkurencijos teisės aktų laikymąsi ir tinkamą vidaus rinkos veikimą (OL L 11, 2019 1 14, p. 3).

2.12. Energetika

2.12.1. 2018 m. suteikti leidimai teikti valstybės pagalbą atsinaujinančiosios energijos sektoriuje sudarė galimybes valstybėms narėms skatinti tvarią energiją ir sumažinti kainas vartotojams visoje elektros energijos sistemoje.

2.12.2. Komisija teigė, kad valstybės pagalbos priemonės padės užtikrinti energijos tiekimo saugumą, nedidinant elektros energijos kainų vartotojams ir nesutrikdant elektros energijos srautų, kertančių ES sienas.

2.12.3. Siekiant dujų tiekimo įvairinimo, ES turi padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį savo energijos rūšių derinyje ir priimti tikslinius energetikos ES ir nacionalinės teisės aktus.

2.13. Konkurencija bendrojoje rinkoje

2.13.1. Europos Komisija uždraudė bendrovei „Siemens“ įsigyti bendrovę „Alstom“. Žemės ūkio maisto produktų sektoriuje ji suteikė leidimą bendrovių „Bayer“ ir „Monsanto“ susijungimui, tačiau iškėlė sąlygą, kad būtų parduota tam tikra dalis turto. Plieno rinkoje bendrovei „ArcelorMittal“ buvo leista įsigyti bendrovę ILVA, jeigu bus parduotas tam tikras turtas. Buvo sustabdytas projektas, pagal kurį bendrovė „Siemens“ turėjo įsigyti bendrovę „Alstom“, nes šis sandoris kenkia konkurencijai.

2.14. Finansų sektorius

2.14.1. Dėl bendro finansų sektoriaus stabilizavimo sumažėjo intervencijos iš valstybių biudžetų, todėl sumažėjo valstybės pagalbos atvejų. Tačiau kai kuriose valstybėse narėse neveiksios paskolos vis dar nepašalintos.

2.15. Vienodų sąlygų užtikrinimas apmokestinimo srityje

2.15.1. Reikia sudaryti vienodas sąlygas, kad įmonės galėtų konkuruoti savo pranašumais. Valstybės narės negali taikyti mokesčių lengvatų tarptautinėms bendrovėms, jei jos netaikomos ir MVĮ.

3. Bendrosios pastabos

3.1. 2018 m. ataskaitoje laikomasi požiūrio, kad reikia sustiprinti bendrąją rinką, ekonominę plėtrą ir socialinės politikos tikslus.

3.2. Skaitmeninei ekonomikai reikės didelių investicijų, apie 500 mlrd. EUR per ateinančius dešimt metų, kad būtų pasiekti junglumo tikslai. Labai svarbu laikytis griežtos konkurencijos politikos, ypač kaimo ir mažiau urbanizuotose vietovėse.

3.3. Skaitmeniniame amžiuje kyla naujų sunkumų konkurencijos teisės srityje, pavyzdžiui, susijusių su didžiųjų duomenų naudojimu, algoritmais ir dirbtiniu intelektu. Todėl reikia užtikrinti, kad technologijų milžinės nenaudotų savo įtakos rinkoje, siekdamos sumažinti konkurenciją savo atžvilgiu. Konkurencijos institucijoms būtinos žinos, įgūdžiai ir išteklių, kad jos galėtų taikyti konkrečius teisės aktus ir laiku išspręsti rimtas, vartotojams kenkiančias konkurencijos problemas.

3.4. Politika turėtų būti įgyvendinama, be kita ko, plačiai naudojant informacijos rinkimo priemones ir atliekant tyrimus sektoriuose.

3.5. Reikėtų vengti bet kokio vėlavimo taikant taisykles, šiuo tikslu aktyviai naudojant konkurencijos priemonių rinkinį (pvz., laikinąsias priemones) tais atvejais, kai akivaizdžiai daroma žala konkurencijai ir vartotojams.

3.6. Labai svarbu prievolę įrodyti perkelti įmonėms, kurios susijungia skaitmeninėse rinkose, kad jos galėtų įrodyti, jog susitarimai neiškraipys konkurencijos.

3.7. Būtina griežčiau įvertinti, ar operatoriai gali blokuoti patekimą į rinką ir tokiu būdu apriboti vartotojų pasirinkimo galimybes ir informacijos srautus bei manipuliuoti naudotojų elgesiu.

3.8. Siekiant atkreipti dėmesį į tam tikros praktikos keliamas konkurencijos problemas, reikėtų parengti gaires įmonėms ir padėti joms veikti laikantis teisės aktų.

3.9. Dirbtinis intelektas jau šiandien daro poveikį kainų politikai ir jų stebėjimui, ir šio poveikio pasekmės gali būti pavojingos. Algoritmai leidžia e. prekybos platformoms kontroliuoti ir riboti mažmenininkų laisvę vykdyti savo kainų politiką, taip pat konkurenciją didžiųjų mažmenininkų sektoriuje (taikant nesąžiningą praktiką, kurios ateityje neturėtų būti).

3.10. Panaši padėtis yra ir turizmo sektoriuje, kuriame turizmo produktų pardavimo platformos piktnaudžiauja dominuojančia padėtimi. Yra keturi pagrindiniai pardavimo tinklai, darantys didžiulį spaudimą viešbučiams, smulkiesiems operatoriams ir MVĮ.

3.11. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas dirbtiniam intelektui, ypač diskriminacinei praktikai. Būtina iš dalies pakeisti ES teisės aktus siekiant uždrausti diskriminaciją, kylančią dėl vartotojo profiliavimo pasitelkiant dirbtinį intelektą.

3.12. EESRK pritaria Komisijos sprendimui laikytis nuostatos, kad už veiksmus, kurie priklauso nuo šių algoritmų, yra atsakingos tik juos naudojančios įmonės. Dideli duomenų kiekiai gali būti panaudoti prieš vartotojus, visų pirma gali būti pakenkta jų gerovei, nes nevaržomai nustatant vartotojo profilį sumažinamos galimybės pasirinkti.

3.13. EESRK nuomone, reikia spręsti didžiųjų duomenų poveikio konkurencijai klausimą, kuris bus vis svarbesnis. Tačiau dėl pernelyg intervencinės politikos galėtų sumažėti paskatų diegti inovacijas (t. y. nesiūlyti geresnių paslaugų mažesnėmis kainomis, kurios galėtų priklausyti nuo inovacijų produktų platinimo ir prekybos platformų srityje).

3.14. Didžiųjų duomenų suteikiamas pranašumas konkurentų atžvilgiu gali sudaryti sąlygas pirmaujantiems rinkos dalyviams užimti dominuojančią padėtį rinkoje. Didžiųjų duomenų analizės metodai (prekyba duomenimis, rinkodara internetu, schemų atpažinimas, paklausos įvertinimas, kainų optimizavimas) gali tapti išnaudotojiška praktika.

3.15. Įgyvendinant bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją Europos Komisijos atlikti tyrimai parodė, kad su perpardavimo kaina susiję apribojimai yra bene labiausiai paplitę konkurencijos apribojimai e. prekybos rinkose. 2018 m. Komisija priėmė keletą sprendimų, kuriais įmonėms skirtos baudos už tai, kad jos nustatė perpardavimo internetu kainų apribojimus, pažeisdamos ES konkurencijos taisykles.

3.16. Kalbant apie apmokestinimą, EESRK palankiai vertina Komisijos veiksmus, kuriuos ji įgyvendino 2018 m. Taip pat svarbu, kad ir šioje srityje būtų užtikrinta sąžininga konkurencija tarp įvairių šalių. Visų pirma reikia atidžiau stebėti išankstinius sprendimus dėl mokesčių ir neteisėtus konkurencinius pranašumus, įgytus sudarant susitarimus tarp kai kurių šalių ir stambiųjų subjektų, nes dėl tokio elgesio iškreipiama laisvoji rinka ir daroma žala MVĮ, taip pat sukuriama nesąžiningos konkurencijos sąlygos tarp šalių.

3.17. Kalbant apie energetiką, EESRK atkreipia dėmesį, kad kai kuriose šalyse vis dar nėra užtikrinamas visiškas namų ūkių sąskaitų skaidrumas. Neužtikrinant skaidrumo mažėja galimybių vartotojams priimti sąmoningus sprendimus ir skatinama nekeisti padėties, o tai yra palanku stambiesiems veiklos vykdytojams.

3.18. Žemės ūkis ir maisto pramonė. Šiame sektoriuje svarbu apsaugoti Europos kilmės žemės ūkio maisto produktus. Sėklų ir pesticidų sektorius labai svarbus ūkininkams ir vartotojams, tačiau jis taip pat kelia susirūpinimą, kuris susijęs ne tik su vartotojų apsauga, aprūpinimu maistu ir aplinkos apsauga bei klimato politikos standartų laikymosi užtikrinimu.

3.19. Kalbant apie transportą, Komisijai siūloma patikrinti, ar atleidimas nuo žibalo mokesčio gali būti neteisėta pagalba oro transporto bendrovėms lyginant su padėtimi geležinkelių transporto sektoriuje ir koku mastu.

3.20. Atrodo, kad siekiant užtikrinti rinkos laisvės ir rinkos koncentracijos pusiausvyrą, nepakanka kalbėti tik apie kitų stambių pasaulinės rinkos dalyvių konkurenciją, ypač jei jie yra iš šalių, kurios yra uždaros užsienio įmonių konkurencijai. Todėl siūloma, kad vietoj bendrovių susijungimo, dėl kurio mažėja konkurencija, būtų imamos priemonių pašalinti kliūtis patekti į trečiųjų šalių rinkas, būtų teikiamos didesnės mokesčių paskatos moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai, taip pat sudaromi susitarimai tarp Europos gamintojų siekiant koordinuoti eksporto ir investicijų užsienyje strategijas.

3.21. Bet kuriuo atveju vartotojų apsauga turi būti suderinta su novatoriškų įmonių ir MVĮ rėmimo ir skatinimo veiksmais (priemonėmis, nekenkiančiomis dinamiškai konkurencijai rinkoje), nes tai būtų geriausias būdas kurti kokybiškas darbo vietas ir užtikrinti dinamišką gamybos sistemos tvarumą.

3.22. Darbo rinkos ir konkurencijos apsaugos klausimu EESRK mano, kad tarp aspektų, dėl kurių reikia imtis priemonių siekiant užtikrinti tikrą laisvą įmonių konkurenciją dabartinėje rinkoje, yra ir aspektas, susijęs su reguliavimo sistema, apimančia pagrindinių socialinių teisių ir laisvo darbuotojų bei paslaugų judėjimo principų laikymąsi.

3.23. Siekiama tikslo užkirsti kelią bet kokio pobūdžio socialiniam dempingui (pvz., neigiamas tendencijas skatinanti nesąžininga konkurencija, susijusi su darbo užmokesčiu ir darbo sąlygomis), kad būtų užtikrintas vienodas požiūris į darbuotojus, neatsižvelgiant į tai, kur jie dirba ir iš kur yra kilę, ir darbuotojų bei įmonių nediskriminavimas vietoje, kurioje atliekamas darbas.

3.24. Galiausiai, EESRK nuostabą kelia tai, kad skirtingai nei per keletą pastarųjų metų pateiktose Komisijos ataskaitose, pirmą kartą nei ataskaitoje, nei prie jos pridedamame darbo dokumente SWD (2019) 297 final visiškai neužsimenama apie tai, kad nėra pasiekta pažangos sprendžiant klausimą dėl kolektyvinių veiksmų, kurie nepatenka į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/104/ES⁽⁵⁾ dėl ieškinių dėl žalos, patirtos dėl antimonopolinių taisyklių pažeidimo, atlyginimo taikymo sritį ir kurie yra priemonė užtikrinti veiksmingą atlyginimą už žalą, padarytą vartotojams dėl antimonopolinių taisyklių pažeidimo, ypač atsižvelgiant į EESRK nuomonę⁽⁶⁾ dėl Komisijos pasiūlymo dėl Naujų galimybių vartotojams⁽⁷⁾ ir į Tarybos sprendimą į neseniai priimtą direktyvą, kurios, EESRK nuomone, akivaizdžiai nepakanka, neištraukti jokių kolektyvinių veiksmų⁽⁸⁾.

4. Konkrečios pastabos

4.1. EESRK pritaria Komisijos sprendimui teikti pirmenybę skaitmeninimui ir 2021–2027 m. konkurencijos programoje pagrindinį dėmesį skirti su didžiaisiais duomenimis, algoritmais ir dirbtiniu intelektu susijusioms problemoms. EESRK ragina Komisiją vykdyti 2019 m. balandžio mėn. ataskaitoje „Konkurencijos politika skaitmeniniame amžiuje“ nurodytus veiksmus, visų pirma:

4.1.1. įgyvendinti strategijas, skirtas kovoti su bet kokiais skaitmeninių platformų sukuriama konkurencijos ir laisvosios rinkos apribojimais, įskaitant prekybos ir turizmo sektorius;

4.1.2. užtikrinti realias galimybes vartotojams ir naudotojams išsamiai susipažinti su bet kurioje platformoje laikomais asmens duomenimis ir juos perkelti;

4.1.3. kovoti su kai kurių skaitmeninių platformų vykdomu įmonių, kurios gali būti laikomos keliančiomis grėsmę jų dominuojančiai padėčiai, bet kokio pobūdžio blokavimu;

4.1.4. išsaugoti laisvąją rinką apsaugant mažus startuolius ir potencialą rinkoje turinčias įmones, kurias dažnai užgožia stambieji skaitmeninio sektoriaus veiklos vykdytojai, nes jas laiko būsimais ir pavojingais konkurentais.

⁽⁵⁾ 2014 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/104/ES dėl tam tikrų taisyklių, kuriomis reglamentuojami pagal nacionalinę teisę nagrinėjami ieškiniai dėl žalos, patirtos dėl valstybių narių ir Europos Sąjungos konkurencijos teisės nuostatų pažeidimo, atlyginimo (OL L 349, 2014 12 5, p. 1).

⁽⁶⁾ OL C 440, 2018 12 6, p. 66.

⁽⁷⁾ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl atstovaujamojo ieškinių siekiant apsaugoti kolektyvinius vartotojų interesus, kuria panaikinama Direktyva 2009/22/EB, COM(2018) 184 final – 2018/0089 (COD).

⁽⁸⁾ Žr. dokumentą PE-CONS 83/19, 2019 m. spalio 18 d.

- 4.2. EESRK mano, kad subjektams, kurie skaitmeninėms platformoms patikėjo visuotinės svarbos užduotis ir nepriklausomai nuo šių užduočių lygio, taip pat turi būti suteiktos teisinės priemonės, kad jie galėtų stebėti ir kontroliuoti tokiose platformose naudojamus algoritmus.
- 4.3. EESRK siūlo Komisijai griežtinti priemones, skirtas stebėti, kaip įgyvendinami laisvosios prekybos susitarimai, ir apsaugoti Europos įmonių teisę patekti į pasaulines rinkas.
- 4.4. Šioje srityje reikia užtikrinti visišką abipusiškumą pasaulinėse viešųjų pirkimų rinkose.

2019 m. gruodžio 11 d., Briuselis

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Luca JAHIER*
